

**CONSILIUL
AUDIOVIZUALULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**THE AUDIOVISUAL
COUNCIL OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel. : (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@consiliuaudiovizual.md
<https://consiliuaudiovizual.md>

MD-2012, Chisinau, V. Parcalab str. , № 46
Tel: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@consiliuaudiovizual.md
<https://consiliuaudiovizual.md>

DECIZIA nr. 378
din 23 decembrie 2022

Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării serviciului media audiovizual de televiziune „TV8”, ca urmare a sesizării dnei Fulga Grabovski

În data de 06 decembrie 2022, Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova (în continuare – CA) a recepționat petiția dnei Fulga Grabovski, prin care comunică faptul că serviciul media audiovizual de televiziune „TV8” a încălcat prevederile art. 19 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în cadrul programului audiovizual „Cutia Neagră” din 24 noiembrie 2022, ora 20:00, moderatoare fiind Mariana Rață. Petiționara susține că moderatoarea a admis o greșeală stilistică, de exprimare, afirmând următoarele (15:22-15:30): „*Ați reușit să faceți cunoștință nu cu toate dosarele sunt sigură, dar cu cele mai importante probabil că ați reușit deja să faceți cunoștință.*”

În acest sens, Fulga Grabovski menționează că fraza corectă ar fi trebuit să sune în felul următor: „*Sunt sigură că nu ați reușit să luați cunoștință de conținutul tuturor dosarelor, dar ați reușit probabil în raport de cele mai importante*”, dat fiind faptul că potrivit regulilor limbii române „*a face cunoștință cu cineva*” înseamnă a lega relații sociale cu o persoană, iar atunci când este vorba despre obiecte se utilizează expresia „*a avea (sau a lua)cunoștință de ceva*”, ceea ce înseamnă a ști, a fi informat.

În contextul celor expuse, petiționara amintește membrilor CA despre ședința din 25 noiembrie curent, în cadrul căreia conferențiarul universitar, doctor habilitat în filologie, Viorica Molea, a subliniat importanța respectării, de către jurnaliști, a responsabilităților culturale instituite prin art. 19 alin. (2) din CSMA.

Prin scrisoarea nr. 1802 din 16.12.2022, în scopul unei examinări obiective a tuturor circumstanțelor sesizate, CA a solicitat, în scris, opinia furnizorului de servicii media audiovizuale AO „Media Alternativa”, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „TV8”, referitor la cele menționate în petiție.

Prin scrisoarea nr. 57 din 19.12.2022, AO „Media Alternativa” a comunicat CA următoarele: „*Precizăm că talk show-ul Cutia Neagră este difuzat în regim live, iar specificul muncii în direct creează riscuri de a admite greșeli de exprimare. Aceste greșeli sunt mecanice și neintenționate. De asemenea, atragem atenția membrilor CA că, în ultima perioadă de timp, Fulga Grabovski a depus mai multe sesizări la CA, solicitând penalizarea postului de televiziune TV8. Dna Grabovski a lansat mai multe atacuri publice defăimătoare la adresa TV8 și a jurnalistei Mariana Rață. Aceste circumstanțe ne determină să credem că plângerile depuse de dna Grabovski la CA au scopul de a hărțui postul nostru de televiziune și angajații săi.*”

Ținând cont de cele menționate mai sus, solicităm respingerea petiției dnei Fulga Grabovski.”

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. c) din CSMA, CA a efectuat monitorizarea serviciului media audiovizual de televiziune „TV8” prin prisma celor invocate în petiția dnei Fulga Grabovski.

Rezultatele monitorizării au atestat că în data de 24 noiembrie 2022, ora 20.00, serviciul media audiovizual de televiziune „TV8” a difuzat programul audiovizual „Cutia neagră” moderatoare fiind Mariana Rață (*durata programului: 01:48:20*). În prima parte a programului a fost invitată șefa Procuraturii Anticorupție, Veronica Drăgălin. Pe parcursul programului au fost abordate mai multe subiecte cu referire la activitatea unor instituții publice, cât și subiecte privind dosarele deschise pe numele unor persoane din sistemul judecătoresc și nu doar.

Astfel, una din întrebările moderatoarei adresate șefei Procuraturii Anticorupție a fost următoarea: *„Ați reușit să faceți cunoștință nu cu toate dosarele sunt sigură, dar cu cele mai importante probabil că ați reușit deja să faceți cunoștință. Sunt dosare pe care aveți suspiciuni legate de modul și motivele pentru care au fost fie pornite, fie încetată urmărirea penală? Deci acolo unde dvs. nu sunteți sigură că s-a procedat corect și cu bună-intenție?”*

În acest sens, este de menționat că, prin Decizia nr. 233 din 08.07.2022, CA a dispus deja monitorizarea a 11 servicii media audiovizuale de televiziune, inclusiv și „TV8”, la capitolul protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național – art. 19 alin. (2) din CSMA.

Rapoartele de monitorizare la acest capitol au fost elaborate de dna Viorica Molea, doctor habilitat în filologie. Rapoartele dnei Molea au avut la bază un număr extins de programe audiovizuale, buletine de știri, programe de divertisment, talk-show-uri politice, pentru o perioadă de câteva luni (iulie-noiembrie 2022).

Astfel, prin Deciziile CA nr. 280 din 02.09.2022 și nr. 350 din 25.11.2022, la acest capitol au fost examinate rezultatele monitorizării serviciilor media audiovizuale de televiziune „TV Moldova-1”, „Prime”, „N4”, „RTR Moldova”, „NTV Moldova”, „TV8”, „Jurnal TV”, „TV6”, „PRO TV Chișinău”, „Publika TV” și „Primul în Moldova”.

Prin Decizia nr. 350 din 25.11.2022, CA a sancționat cu avertizare publică serviciul media audiovizual de televiziune „TV8” pentru nerespectarea prevederilor art. 19 alin. (2) din CSMA, dat fiind faptul că raportul de monitorizare, elaborat de dna Molea, a cuprins perioada lunii septembrie 2022 și au fost monitorizate mai multe ediții ale următoarelor programe audiovizuale: *Știri cu Angela Gonța* (cinci ediții), *Știri de weekend* (2 ediții), trei programe din orele de maximă audiență (*Cutia neagră*).

În context, este de menționat că petiționara face referire doar la o singură frază (întrebare) rostită de prezentatoarea Mariana Rață în cadrul programului audiovizual de televiziune „Cutia Neagră” din 24 noiembrie 2022, care a avut o durată de 01:48:20. Astfel, ținând cont de triplul test al Curții Europene a Drepturilor Omului (**CIEDO**) *„Restricțiile trebuie să fie strict necesare și proporționale cu obiectul urmărit”*, considerăm că nu este proporțională aplicarea unei amenzi pecuniare pentru încălcarea prevederilor art. 19 alin. (2) din CSMA doar pentru o singură greșeală de exprimare în cadrul unui program audiovizual, în direct, cu o durată de aproape două ore.

Totodată, potrivit CSMA, CA aplică sancțiuni stabilite individual, în funcție de gravitatea încălcării și de efectele acesteia.

În temeiul prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, **Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova**

DECIDE:

1. A lua act de rezultatele monitorizării serviciului media audiovizual de televiziune „TV8”. (PRO (5) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, O. DABIJA, E. RÎBCA și L. TUREA.)

2. A respinge petiția dnei Fulga Grabovski din 06 decembrie 2022. (PRO (5) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, O. DABIJA, E. RÎBCA și L. TUREA.)

3. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (15) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, prezenta decizie poate fi contestată în ordine de

contencios administrativ la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării acesteia, fără a fi necesară depunerea unei cereri prealabile.

4. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția control servicii media audiovizuale.

5. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării, se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web oficială a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU